

1998-10-01 nr 0949: Forskrift om næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon.

INNHold

Forskrift om næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon.

- § 1. Omfang
- § 2. Formål
- § 3. Definisjoner
- § 4. Sammensetning
- § 5. Merking og markedsføring m.v.
- § 6. Tilleggsmerking for komplette næringsmidler for vektreduksjon
- § 7. Tilleggsmerking for måltidserstattere for vektreduksjon
- § 8. Tilsyn og vedtak
- § 9. Dispensasjon
- § 10. Tvangsmulkt
- § 11. Straff
- § 12. Overgangsbestemmelse
- § 13. Ikrafttredelse

Vedlegg 1. Bestemmelser om sammensetning av næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon

Vedlegg 2. Oversikt over aminosyrebehov

Forskrift om næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon.

Fastsatt av Sosial- og helsedepartementet 1. oktober 1998 med hjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. § 1 og § 4, jf. EØS-avtalens vedlegg II del XII nr. 54 a (Kdir. 96/8/EF).

§ 1. Omfang

Denne forskriften omfatter næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon.

Forskriften omfatter ikke komplette næringsmidler til vektreduksjon som gir mindre enn 3360 kJ (800 kcal) per anbefalt døgndose eller måltidserstattere for vektreduksjon som gir en energitilførsel på mindre enn 840 kJ (200 kcal) per måltid.

§ 2. Formål

Forskriftens formål er å sikre at produkter som frambyes som erstatning for hele eller deler av kosten for vektreduksjon dekker henholdsvis daglig behov eller en vesentlig del av daglig behov for essensielle næringsstoffer.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift forstås ved

- 1. *komplette næringsmidler for vektreduksjon*: spesialproduserte næringsmidler som frambyes som erstatning for hele den daglige kosten, og som inneholder 3360 - 5040 kJ (800 - 1200 kcal) i bruksklart produkt per dag, og som er beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon.
- 2. *måltidserstattere for vektreduksjon*: spesialproduserte næringsmidler som frambyes som erstatning for ett eller flere måltider, og som inneholder 840 - 1680 kJ (200 - 400 kcal) per måltid, og som er beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon.

§ 4. Sammensetning

Produktene skal oppfylle de krav til sammensetning som er gitt i vedlegg 1 og 2.

Komplette næringsmidler for vektreduksjon skal, dersom de består av flere enheter, ved frambud inngå i en og samme forpakning.

§ 5. Merking og markedsføring m.v.

I tillegg til å være i samsvar med gjeldende forskrifter om merking av næringsmidler og bestemmelser om merking i forskrift 21. desember 1993 nr. 1382 om næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov, skal produktene være merket med:

- 1. Energiinnhold uttrykt i kilojoule (kJ) og kilokalorier (kcal) samt numerisk angivelse av protein, karbohydrat og fett i spesifisert mengde bruksklart produkt.
- 2. Numerisk angivelse av gjennomsnittsverdier for hvert enkelt vitamin og mineral i Tabell 1 i spesifisert mengde bruksklart produkt.
- 3. Bruksanvisning, og spesifisering av viktigheten av å følge produktets bruksanvisning.
- 4. Opplysning om at produktet kan ha avførende virkning dersom produktet brukt i henhold til bruksanvisning gir en tilførsel på mer enn 20 g polyoler daglig.
- 5. Opplysning om at det er viktig å drikke tilstrekkelig mengde væske.
- 6. Opplysning om at de ikke bør brukes av barn, ungdom, gravide, ammende eller personer med spiseforstyrrelser. Personer med metabolske forstyrrelser bør ikke bruke produktene uten samråd med lege.

Det er ikke tillatt i merking eller markedsføring av produktene å gi opplysninger om hvor rask eller hvor stor vektreduksjon som kan forventes, eller at produktene gir redusert sultfølelse eller økt metthetsfølelse.

§ 6. Tilleggsmerking for komplette næringsmidler for vektreduksjon

Komplette næringsmidler for vektreduksjon skal ha varebetegnelsen "Kosterstatning for vektreduksjon".

Komplette næringsmidler for vektreduksjon skal i tillegg til bestemmelsene i § 5 merkes med opplysning om:

- 1. at produktet brukt i henhold til bruksanvisningen dekker kroppens behov for essensielle næringsstoffer.
- 2. at produktet ikke skal brukes mer enn tre uker uten samråd med lege.

§ 7. Tilleggsmerking for måltidserstattere for vektreduksjon

Måltidserstattere for vektreduksjon skal ha varebetegnelsen "Måltidserstattere for vektreduksjon".

Måltidserstattere for vektreduksjon skal i tillegg til § 5 også merkes med opplysning om:

- 1. innhold av vitaminer og mineraler som er oppført i Tabell 1 uttrykt i % av referanseverdiene som er fastsatt i vedlegg 1 til forskrift 21. desember 1993 nr. 1386 om deklarasjon av næringsinnhold.
- 2. at produktet kun har vektreduserende effekt dersom det inngår i en energireduert kost, og at andre matvarer bør inngå i denne kosten.

§ 8. Tilsyn og vedtak

Statens næringsmiddeltilsyn fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskrift overholdes og fatter nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelsene i virksomheter som har regional, landsdekkende eller eksportrettet karakter og ved import av næringsmidler. Tilsyns- og vedtaksmyndighet som er tillagt Statens næringsmiddeltilsyn, kan delegeres til det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet.

Det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet fører tilsyn ved øvrige virksomheter. Kommunestyret fatter nødvendige vedtak. Kommunestyret kan delegere sin myndighet etter reglene i kommuneloven. Videre kan det delegeres myndighet til interkommunalt næringsmiddeltilsyn.

Statens næringsmiddeltilsyn er klageinstans for vedtak fattet av det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet etter delegert myndighet fra Statens næringsmiddeltilsyn.

Kommunestyret eller særskilt klagenemnd er klageinstans for vedtak fattet av det kommunale eller interkommunale næringsmiddeltilsynet etter delegert myndighet fra Kommunestyret.

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak fattet av kommunestyret eller særskilt klagenemnd.

Sosial- og helsedepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Statens næringsmiddeltilsyn.

§ 9. Dispensasjon

I særskilte tilfelle og forutsatt at det ikke vil stride mot internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan det tilsyn som etter § 8 har tilsyns- og vedtaksmyndighet dispensere fra denne forskrift. Ut over dette kan Statens næringsmiddeltilsyn dispensere på samme vilkår.

§ 10. Tvangsmulkt

Bestemmelsene om tvangsmulkt i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. kommer til anvendelse på overtredelse av pålegg gitt i medhold av denne forskrift.

§ 11. Straff

Bestemmelsene om straff i lov av 19. mai 1933 nr. 3 om tilsyn med næringsmidler m.v. kommer til anvendelse på overtredelse av denne forskrift.

§ 12. Overgangsbestemmelse

Inntil 31. mars 1999 tillates import og frambud av produkter som ikke er i samsvar med forskriftens krav § 6 første ledd og annet ledd pkt. 1 samt § 7 første ledd og annet ledd pkt. 1.

§ 13. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Vedlegg 1. Bestemmelser om sammensetning av næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon

Spesifikasjonene gjelder bruksklart produkt i henhold til produsentens anvisninger.

- **1. Energi**
 - 1.1. Energiinnholdet i komplette næringsmidler for vektreduksjon skal ikke være under 3360 kJ (800 kcal) og ikke over 5040 kJ (1200 kcal) per dag.
 - 1.2. Energiinnholdet i måltidserstattere for vektreduksjon skal ikke være under 840 kJ (200 kcal) og ikke over 1680 kJ (400 kcal) per måltid.
- **2. Protein**
 - 2.1. Proteininnholdet i næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon må ikke være under 25% og ikke over 50% av produktets samlede energiinnhold. Proteininnholdet i komplette næringsmidler for vektreduksjon skal ikke overstige 125 g per dag.
 - 2.2. Bestemmelsene i pkt 2.1 henviser til proteiner med kjemisk indeks tilsvarende FAO/WHO (1985) referanseprotein, se vedlegg 2. Hvis den kjemiske indeks er under 100% av referanseprotein, skal proteinnivået økes tilsvarende. Under alle omstendigheter skal proteinets kjemiske indeks være minst 80% av referanseprotein.
 - 2.3. Med "kjemiske indeks" forstås det laveste forhold mellom testproteinets innhold av hvert enkelt av de essensielle aminosyrer, og innhold av tilsvarende aminosyrer i referanseprotein.
 - 2.4. Tilsetning av aminosyrer er kun tillatt for å forbedre proteinenes næringsverdi, og da kun i de mengder som kreves for dette formål.
- **3. Fett**
 - 3.1. Energiinnholdet fra fett i næringsmidler beregnet til bruk i energibegrenset kost for vektreduksjon skal ikke overstige 30% av produktets totale energiinnhold.
 - 3.2. Innhold av linolsyre (i form av glyserider) i komplette næringsmidler for vektreduksjon skal ikke være under 4,5 g per dag.
 - 3.3. Innhold av linolsyre (i form av glyserider) i måltidserstattere for vektreduksjon skal ikke være under 1 g per måltid.
- **4. Kostfiber**

Mengden kostfiber i komplette næringsmidler for vektreduksjon skal ikke være under 10 g og ikke over 30 g per dag.

- 5. *Vitaminer og mineraler*
 - 5.1. Komplette næringsmidler for vektreduksjon skal inneholde minst 100% av de mengder vitaminer og mineraler som er gitt i tabell 1.
 - 5.2. Måltidserstattere for vektreduksjon skal inneholde minst 30% av de mengder vitaminer og mineraler som er gitt i tabell 1 per måltid. Mengden kalium per måltid skal være minst 500 mg.

Tabell 1

Vitamin A (mg RE) ¹	700
Vitamin D (mg)	5
Vitamin E (mg a-TE) ²	10
Vitamin C (mg)	45
Tiamin (mg)	1,1
Riboflavin (mg)	1,6
Niacin (mg NE) ³	18
Vitamin B ₆ (mg)	1,5
Folat (mg)	200
Vitamin B ₁₂ (mg)	1,4
Biotin (mg)	15
Pantotensyre (mg)	3
Kalsium (mg)	700
Fosfor (mg)	550
Kalium (mg)	3100
Jern (mg)	16
Zink (mg)	9,5
Kopper (mg)	1,1
Jod (mg)	130
Selen (mg)	55
Natrium (mg)	575
Magnesium (mg)	150
Mangan (mg)	1

1 Retinolekvivalent (RE), 1 RE = 1 mg retinol = 6 mg b-caroten.

2 a-tocopherolekvivalent (a-TE), 1a-TE = 1 mg d-a-tocopherol.

3 Niacinekvivalent (NE), 1 NE = 1 mg niacin = 60 mg tryptophan.

Vedlegg 2. Oversikt over aminosyrebehov¹

	g/100 g protein
Cystin + metionin	1,7
Histidin	1,6
Isoleucin	1,3
Leucin	1,9
Lysin	1,6
Fenylalanin +	1,9

tyrosin	
Treonin	0,9
Tryptofan	0,5
Valin	1,3

1 World Health Organisation. Energy and protein requirements. Report of a Joint FAO/WHO/UNU Meeting. Geneva: World Health Organisation, 1985 (WHO Technical Report Series; 724).